

Súd: Najvyšší súd
Spisová značka: 5Obdo/43/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5118208633
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Nemčeková
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:5118208633.1

Uznesenie

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Nemčekovej a členiek senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a JUDr. Lenky Praženkovej, v spore žalobcu O. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX G. XXX, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík s.r.o., so sídlom Potočná 2835/1 A, 022 01 Čadca, IČO: 36 866 849, proti žalovanému Mgr. Michal Miho, so sídlom Mariánske námestie 20, 010 01 Žilina, správca konkurznej podstaty úpadcu: REHA, spol. s r.o., so sídlom Cesta do Rudiny 2234, 024 01 Kysucké Nové Mesto, IČO: 31 607 136, zastúpenému Burian & partners, s.r.o., so sídlom V. Tvrdého 819/1, 010 01 Žilina, IČO: 47 254 483, o vylúčenie veci z konkurznej podstaty, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 10Cbi/7/2018, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 28. apríla 2021, č. k. 13CoKR/19/2020, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a .

II. Žalobca m á voči žalovanému nárok na plnú náhradu trov dovolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Žilina (ďalej tiež „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 26. júna 2020, č. k. 10Cbi/7/2018-278, vyhovel žalobe o vylúčenie nehnuteľných vecí z konkurznej podstaty REHA, spol. s r.o., so sídlom Cesta do Rudiny 2234, 024 01 Kysucké Nové Mesto, IČO: 31 607 136 (ďalej tiež „úpadca“) a žalobcovi priznal voči žalovanému správcovi konkurznej podstaty aj nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa voči žalovanému domáhal vylúčenia nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX, k. ú. C. parcela C. - zastavané plochy a nádvoria o výmere 515 m², parcela C. - zastavané plochy a nádvoria o výmere 2162 m², parcela C.7 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 219 m² a poľnohospodárska budova - sklad, súp. č. XXXX, postavená na parcele C. (ďalej len „nehnuteľnosti“), z konkurznej podstaty úpadcu v konkurznom konaní vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 2K/11/2015 a náhrady trov konania.

3. Podľa súdom prvej inštancie zisteného a uzavretého skutkového stavu žalobca a úpadca uzatvorili dňa 26.11.2012 zmluvu o pôžičke, ktorou sa žalobca ako veriteľ zaviazal prenechať dlžníkovi peňažné prostriedky v sume 134 000,- eur, a to 15 000,- eur v hotovosti pri podpise zmluvy a 119 000,- eur bezhotovostným prevodom z bankového účtu. Úpadca ako dlžník sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky veriteľovi vrátiť do 30.12.2013, pričom na účely zabezpečenia tohto záväzku dlžníka zmluvné strany zriadili v prospech veriteľa záložné právo k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam, ktoré sa následne stali predmetom kúpy medzi žalobcom a úpadcom na základe kúpnej zmluvy zo dňa 22.01.2015 (ďalej tiež „kúpna zmluva“). Z kúpnej zmluvy vyplýva, že za prevod nehnuteľností bola dohodnutá kúpna cena

144 000,- eur, ktorej úhrada mala byť realizovaná zápočtom v sume 134 000,- eur, a to s poukazom na uzatvorenú zmluvu o pôžičke a zmluvu o zriadení záložného práva zo dňa 26.11.2012 a v časti sumy 10 000,- eur úhradou žalobcu ako kupujúceho pri podpise kúpnej zmluvy. Žalobca preukázal, že uhradil na účet úpadcu dňa 27.11.2012 sumu 119 000,- eur a dňa 26.11.2012 časť pôžičky v sume 15 000,- eur zaplatil žalobca priamo žalovanému (doklady na č.l. 100, 101 spisu).

4. Súd prvej inštancie konštatoval, že predmetom sporu je excindačná žaloba, prostredníctvom ktorej sa žalobca domáha vylúčenia nehnuteľností z konkurznej podstaty úpadcu.

Žalovaný správca zapísal nehnuteľnosti do majetkovej podstaty úpadcu spochybňujúc platnosť nadobúdacieho titulu vlastníckeho práva, a to kúpnej zmluvy medzi úpadcom a žalobcom. Podľa názoru žalovaného právny úkon uzatvorenia kúpnej zmluvy nebol uskutočnený slobodne, v dôsledku čoho nespĺňa požiadavky stanovené v § 37 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza v zmysle § 39 OZ, pričom

sa jedná o zastretý právny úkon podľa § 41a ods. 1 OZ. Taktiež, že úmyslom strán

pri uzavretí kúpnej zmluvy nebol prevod vlastníckeho práva, ale jednalo sa o simulovaný právny úkon za účelom zabezpečenia pôžičky žalobcu, pričom išlo o dvojstrannú simuláciu, kedy obe zmluvné strany prejavovali niečo iné, ako zodpovedalo ich vôli, a preto platí tento iný právny úkon, ktorý smeroval iba k zabezpečeniu vrátenia pôžičky, čomu zodpovedá

aj dojednaná kúpna cena predstavujúca sumu pôžičky 134 000,- eur a 10 000,- eur ako úrok z pôžičky. Žalobca v priebehu konania potvrdil, že v čase uzatvárania zmluvy o pôžičke nemal záujem o kúpu predmetných nehnuteľností. K následnému uzavretiu kúpnej zmluvy žalobca pristúpil až na návrh Q. (konateľky úpadcu) po tom, ako k vráteniu pôžičky ku dňu splatnosti a ani po dvoch rokoch od splatnosti pôžičky nedošlo.

Žalobca rovnako potvrdil, že úhrada kúpnej ceny bola vykonaná vo forme zápočtu pohľadávky z titulu pôžičky vo výške 134 000,- eur a s doplatkom kúpnej ceny vo výške 10 000,- eur.

5. Na základe uvedeného súd prvej inštancie posudzoval ako v konaní spornú existenciu vlastníckeho práva žalobcu k vylučovaným nehnuteľnostiam, a to v súvislosti s námietkou neplatnosti kúpnej zmluvy a zmluvy o zriadení záložného práva z hľadiska náležitostí nevyhnutných pre platnosť právneho úkonu podľa úpravy v § 37, § 39 a § 41a OZ.

Dospel k záveru, že vlastnícke právo k nehnuteľnostiam v čase vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu svedčilo v prospech žalobcu.

6. Súd prvej inštancie k námietke žalovaného ohľadom údajného nátlaku vyvinutého žalobcom pri uzatváraní kúpnej zmluvy uviedol, že sloboda vôle nie je dotknutá

v prípade, ak niekto uskutočňuje právny úkon na splnenie svojej povinnosti, na ktorú sa sám zaviazal. V situácii, kedy žalobca s úpadcom uzatvorili zmluvu o pôžičke,

na základe ktorej dlžníkovi vznikla povinnosť poskytnuté finančné plnenie veriteľovi

v dohodnutom čase vrátiť, pričom veriteľ svoju pohľadávku zo zmluvy o pôžičke zabezpečil zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, žalobcovi ako veriteľovi vzniklo oprávnenie vykonať svoje práva vyplývajúce zo zmluvy o zriadení záložného práva, nakoľko pohľadávka veriteľa nebola riadne a včas splnená. Žalobca výzvou

zo dňa 07.01.2015 vyzval dlžníka na uhradenie záväzku vyplývajúceho zo zmluvy

o pôžičke, ktorý mal povinnosť splniť do 30.12.2013, čo však dlžník preukázateľne nespĺnil, s upozornením, že ak dlžník ani v dodatočne mu poskytnutej lehote svoj záväzok nespĺní, žalobca pristúpi k výkonu záložného práva predajom predmetnej nehnuteľnosti. Takýto právny úkon žalobcu ako veriteľa a takýto výkon práva žalobcu nemožno hodnotiť ako bezprávnou vyhrážku so znakom protiprávnosti, nakoľko konal spôsobom, ktorý vyplýva zo zákona (§ 151i OZ) a zo zmluvy, navyše takýto výkon práva nesmeroval k uzavretiu kúpnej zmluvy, ale k splneniu záväzku dlžníkom.

7. Platnosť sporného právneho úkonu posudzoval súd prvej inštancie aj podľa § 39 OZ v spojení s § 41a OZ, nakoľko žalovaný tvrdil, že uzavretím kúpnej zmluvy zmluvné strany sledovali iný účel, a to zabezpečenie vrátenia pôžičky žalobcovi ako veriteľovi.

V súvislosti s touto námietkou žalovaného súd uviedol, že z hľadiska absolútnej neplatnosti právneho úkonu je dôležitý výsledok tohto konania, t. j. nedovolenosť právneho úkonu, a nie pohnútky, či iné okolnosti, ktoré viedli k vzniku právneho úkonu. Žalovaný v rámci procesnej obrany spojil obchádzanie zákona v súvislosti

so zastretým právnym úkonom v zmysle § 41a ods. 2 OZ, mal za to, že tým, že došlo k uzavretiu kúpnej zmluvy, strany obišli ustanovenia upravujúce výkon záložného práva a simulovaným úkonom, ktorým bola kúpna zmluva, simulovali uspokojenie pohľadávky žalobcu, čím došlo k „prepadnému“ zálohu (§ 151j ods. 3 OZ), ktorý je zo zákona neplatný, alebo došlo k uzatvoreniu zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva, ktorého právna úprava nezodpovedá náležitostiam kúpnej zmluvy, v dôsledku čoho je kúpna zmluva neplatným právnym úkonom. Žalobca v reakcii na uvedené tvrdenia žalovaného poukázal na časovú postupnosť rozhodných skutočností, z ktorých vyplýva, že k uzatvoreniu kúpnej zmluvy došlo až po dátume splatnosti pohľadávky plynúcej žalobcovi zo zmluvy o pôžičke.

8. Súd prvej inštancie sa stotožnil s argumentáciou žalobcu a uviedol, že vzhľadom na už uplynulú splatnosť pôžičky a moment uzavretia kúpnej zmluvy, nemôže ísť o prepadný záloh podľa § 151j ods. 3 OZ. Rovnako z vykonaných dôkazov nevyplývalo, že by strany pri uzavretí kúpnej zmluvy simulovali právny úkon s úmyslom zastrieť iný právny úkon, a teda námietku neplatnosti kúpnej zmluvy v tomto kontexte súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Záverom súd prvej inštancie ustálil, že uzavretím kúpnej zmluvy došlo k novácii záväzkového vzťahu založeného medzi žalobcom a úpadcom zmluvou o pôžičke, a to postupom podľa § 516 OZ, kde uzavretím kúpnej zmluvy zmluvné strany zmenili vzájomné práva a povinnosti založené zmluvou o pôžičke, a to v podobe privatívnej novácie podľa § 570 OZ. Pôvodný záväzok zo zmluvy o pôžičke bol nahradený novým záväzkom, kedy záväzok úpadcu ako dlžníka vrátiť požičané finančné prostriedky zanikol a dlžníkovi vznikol uzavretím kúpnej zmluvy záväzok previesť vlastnícke právo k predmetu kúpy na žalobcu ako veriteľa a žalobcovi vznikla povinnosť zaplatiť dohodnutú kúpnu cenu spôsobom dojednaným v kúpnej zmluve.

9. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 13CoKR/19/2020-357 zo dňa 28.04.2021 rozhodol tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP) a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Odvolacie dôvody žalovaného odvolací súd nepovažoval za dôvodné, uviedol, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie pre posúdenie tak žalobcovho nároku o vylúčenie vecí z konkurznej podstaty úpadcu, ako aj obrany žalovaného a v odôvodnení rozsudku svoje zistenia a závery riadne odôvodnil. O arbitrárnosť odôvodnenia rozsudku by mohlo ísť len v prípade, ak by písomné vyhotovenie rozsudku neobsahovalo zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. V súvislosti s procesným postupom súdu prvej inštancie odvolací súd uviedol, že sa jednalo o postup, ktorým žalovanému ako sporovej strane nebola znemožnená realizácia procesných oprávnení, ani marená možnosť aktívne participovať na konaní. Odvolací súd zdôraznil, že z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami alebo sa riadil ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, ale ani právo dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (podporne IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS3/97 a II. ÚS 251/03).

10. Odvolací súd aplikujúc § 387 ods. 2 CSP sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie a ním vyslovenými skutkovými a právnymi závermi. Vo vzťahu k argumentácii žalovaného ohľadom uzatvorenej kúpnej zmluvy ako tzv. simulovaného právneho úkonu, odvolací súd konštatoval, že pokiaľ aj žalobca pôvodne nemal záujem predmetné nehnuteľnosti kúpiť, tak toto samo o sebe nevyviedlo uzatvorenie dohody o náhradnej forme uspokojenia jeho pohľadávky zo zálohu. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal aj na námietku žalovaného ohľadom zmeny záväzkového vzťahu prostredníctvom kumulatívnej novácie v zmysle § 516 ods. 2 OZ, pričom ustálil, že v tomto prípade sa vôbec nejedná o zmenu záväzku, nakoľko momentom uzatvorenia kúpnej zmluvy došlo k zániku pôvodného záväzku, teda povinnosti dlžníka plniť titulom zmluvy o pôžičke a vznikla mu nová povinnosť a aj právo z kúpnej zmluvy. V rozsahu zaniknutého záväzku zo zmluvy o pôžičke teda vznikol úpadcovi nový záväzok, a to previesť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam a právo na zaplatenie zvyšnej časti kúpnej ceny.

11. Záverom odvolací súd dodal, že v odvolacom konaní bolo pre vyriešenie sporu základným posúdenie, či došlo k splneniu podmienok pre úspešnosť excindačnej žaloby, teda či žalobca preukázal (lepšie) právo vylučujúce zaradenie nehnuteľností do súpisu konkurznej podstaty, pričom súd prvej inštancie správne uzavrel, že žalobca takéto právo preukázal.

12. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej len „dovolateľ“) včas dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodil z ust. § 420 písm. f) CSP a zároveň z ust. § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP. Navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu vo veci samej zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

13. Dovolateľ sa nestotožnil s právnym názorom súdov nižších inštancií, podľa ktorých sa v tomto prípade nejedná o simulovaný právny úkon v zmysle § 41a ods. 2 OZ. Podľa názoru dovolateľa je zrejmé, že prejav vôle zmluvných strán nesmeroval k uzatvoreniu kúpnej zmluvy, ale k uzatvoreniu zmluvy o zabezpečovacom prevode práva. Za týchto okolností by kúpna zmluva, ako simulovaný právny úkon, mala byť neplatná pre nedostatok vôle subjektov uzatvoriť tento právny úkon, nakoľko skutočná vôľa žalobcu spočívala v dosiahnutí uspokojenia pohľadávky z titulu zmluvy o pôžičke. Uzatvorením kúpnej zmluvy došlo ku kumulatívnej novácii záväzku, čo má indikovať dojednanie o predkupnom práve obsiahnutom v kúpnej zmluve. Podľa dovolateľovej interpretácie sa toto dojednanie týka odkladu splatnosti zmluvy o pôžičke o dva roky, a preto nie je možné hovoriť o privatívnej novácii.

14. Podľa názoru dovolateľa sa odvolací súd dopustil vady uvedenej v § 420 písm. f) CSP tým, že v rámci dokazovania odmietol vykonať výsluch svedkyne Q.k preukázaniu úmyslu zmluvných strán uzatvoriť zmluvu o zabezpečovacom prevode práva.

15. Dovolateľ považuje napadnutý rozsudok odvolacieho súdu za arbitrárny, neopierajúci sa o zákon a založený na ľubovôli. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „ústavný súd“) sp. zn. I. ÚS 243/07, podľa ktorého v prípade, keď sú právne závery v nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej možnej interpretácii súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba také rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Dovolateľ poukázal aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva argumentujúc, že síce nie je nutné, aby na každú námietku bola súdom daná podrobná odpoveď, avšak ak súd v odôvodnení nereaguje na zásadnú a relevantnú námietku, jedná sa o prejav arbitrárnosti a svojvôle súdu. Podľa dovolateľa: „Arbitrárnosť Rozsudku (súdu prvej inštancie) a Napadnutého rozsudku je v danom prípade založená na skutočnosti, že prvostupňový súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal vo svojom rozhodnutí s argumentáciou žalovaného, že v danom prípade došlo k uzatvoreniu zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva a s tým súvisiacou argumentáciou.“

16. K dovolaniu sa písomne vyjadril žalobca. K namietanej vade podľa § 420 písm. f) CSP uviedol, že k nevykonaniu výsluchu p. I. sa dostatočne vyjadrili oba súdy nižších inštancií. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“, „NS SR“ alebo „dovolací súd“) z 27. novembra 1997, sp. zn. Obdo V 56/1998 (R 125/1999) a na to, že o tom, ktoré dôkazy budú vykonané, rozhoduje súd, ktorý nemá povinnosť vykonať všetky navrhnuté dôkazy, pričom má povinnosť odôvodniť, prečo navrhovaný dôkaz nevykonal. V tomto prípade si súdy uvedenú povinnosť splnili. K dôvodom dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a), b), c) CSP žalobca uviedol, že dovolateľ síce uvádza prítomnosť týchto dôvodov v napadnutom rozhodnutí, avšak žiadnym spôsobom ich bližšie nekonkretizuje a neodôvodňuje, v čom tieto dôvody (vady) spočívajú. Žalobca poukázal na zákonnú úpravu náležitostí riadneho vymedzenia dovolacích dôvodov s tým, že dovolanie žalovaného tieto náležitosti nespĺňa. Nakoľko dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu netrpí vadou podľa § 420 písm. f) CSP a keďže dovolateľ nevymedzil ďalšie dovolacie dôvody (§ 421 CSP) zákonom požadovaným spôsobom, žalobca navrhol dovolanie odmietnuť a priznať mu nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu zastúpená v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť [§ 447 písm. c), f) CSP].

18. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

19. Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

20. Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo, alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

21. Podľa § 431 ods. 1, 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

22. Podľa § 432 ods. 1, 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

23. Podľa § 440 CSP, dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

24. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom, týkajúcim sa jeho dôvodnosti. Zo zákonných ustanovení, upravujúcich otázku prípustnosti dovolania, je zrejmé, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania vyplývajúce z ust. § 420 alebo § 421 CSP a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody, a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 CSP.

25. Dovolací súd je rozsahom dovolania viazaný (§ 439 CSP, okrem prípadov uvedených v písm. a/ až c/ tohto ustanovenia). Rovnako je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní.

Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod [§ 420 v spojení s § 431 ods. 1 CSP a) alebo § 421 CSP v spojení s § 432 ods. 1 CSP]. V dôsledku uvedenej viazanosti dovolacieho súdu dovolacím dôvodom, dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom (uznesenie NS SR sp. zn. 3 Cdo 59/2017 z 8. júna 2017).

26. Dovolateľ prípustnosť dovolania vyvodzuje kumulatívne z § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a), b), c) CSP.

K prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP

27. Dovolateľ prípustnosť dovolania vyvodzuje z ust. § 420 písm. f) CSP z dôvodu, že mu ako žalovanej strane mal súd nesprávnym procesným postupom znemožniť, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. K tvrdenej vade zmätočnosti predpokladanej ustanovením § 420 písm. f) CSP malo dôjsť podľa dovolateľa tým, že i/ súd prvej inštancie (ako aj odvolací súd) odmietol vykonať dôkaz navrhovaný dovolateľom (výsluch svedkyne Q., „ktorá mala preukázať, že úmyslom strán pri uzatváraní spornej kúpnej zmluvy bolo dojednanie zabezpečovacieho prevodu práva“), ďalej tým, že ii/ napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (ani rozhodnutie súdu prvej inštancie) nie je dostatočne odôvodnené a iii/ obe rozhodnutia nižších súdov sú arbitrárne, čo je založené „na skutočnosti, že prvostupňový súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal vo svojom rozhodnutí s argumentáciou Žalovaného, že v danom prípade došlo k uzatvoreniu zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva, a s tým súvisiacou argumentáciou“.

28. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a súčasne dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany ako dôsledok nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Relevantnými znakmi, charakterizujúcimi procesnú vadu v zmysle tohto ustanovenia, sú zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Pod pojmom nesprávny procesný postup je potrebné rozumieť taký postup súdu, ktorý je v rozpore so zákonom. Aby bola daná prípustnosť dovolania, musí súd svojím nesprávnym procesným postupom znemožniť strane sporu realizovať jej patriace procesné práva, ktoré jej priznáva zákon. Medzi tieto procesné práva patria v zmysle judikatúry najvyššieho súdu napr.: právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom, právo nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisky, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom, právo byť predvolaný na súdne pojednávanie, právo strany konať pred súdom vo svojom materinskom jazyku, alebo v jazyku, ktorému rozumie, právo na to, aby bol strane rozsudok doručený do vlastných rúk. Naopak medzi tieto práva nepatrí právo strany sporu na to, aby súd akceptoval jej procesné návrhy, aby súd rozhodol v súlade s predstavami strany sporu, alebo aby súd odôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv strany sporu. Pre prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP musí intenzita zásahu do procesných práv strany sporu v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu dosahovať mieru porušenia práva na spravodlivý proces.

29. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie dovolacieho súdu, že k dovolateľom vymedzenému dôvodu zmätočnosti skutočne došlo.

30. V súvislosti s namietanými nedostatkami (i/) vo vykonanom dokazovaní, odvolací súd zdôrazňuje, že súd nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu a nie sporových strán (§ 185 ods. 1 CSP). Súd hodnotí predložené dôkazy, resp. vykonáva dokazovanie aj inými dôkazmi, než predložia strany a následne ich hodnotí podľa svojho uváženia v zmysle zákona. Zákon vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov a táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu, pričom hodnotiacia úvaha súdu musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a výsledok hodnotenia dôkazov má byť súčasťou rozsudku.

31. Dovolací súd konštatuje, že už v judikáte R 37/1993 publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3-4/1993, ktorý je aplikovateľný aj od 1. júla 2016 pre konania podľa CSP, najvyšší súd uviedol,

že: „Nevykonanie dôkazov navrhnutých účastníkom nie je postupom, ktorým súd odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom.“ Ak teda súd v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy, resp. vykoná iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, nezakladá to vadu konania v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP, lebo to nemožno považovať za znemožnenie uplatnenia procesných práv, ktoré strany mohli uplatniť a boli v dôsledku nesprávneho postupu súdu z nich vylúčené (obdobne R 125/1999, R 6/2000). Rovnako, pokiaľ by aj súd niektorý z vykonaných dôkazov vyhodnotil nesprávne, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne; táto samotná skutočnosť však prípustnosť dovolania nezakladá a nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, ak je dovolanie procesne prípustné.

32. Dovolací súd pre úplnosť k vyššie uvedenému dáva do pozornosti aj rozhodnutie najvyššieho súdu z 28. októbra 2020, sp. zn. 7Cdo/205/2019 (publikované v ZSP 1/2021), podľa ktorého: „Aj keď má strana sporu procesné oprávnenie navrhovať dôkazy, súd nemusí vykonať každý ňou navrhnutý dôkaz, musí však v rozhodnutí vysvetliť, prečo ho nevykonal. Súd môže nevyhovieť návrhu strany na vykonanie dokazovania len z dôvodu, že navrhnutý dôkaz: a) sa týka skutočnosti, ktorá je bez relevantnej súvislosti s predmetným konaním, b) nie je spôsobilý overiť alebo vyvrátiť tvrdenú skutočnosť a c) je vzhľadom na nepochybné výsledky dokazovania vykonaného inými dôkazmi nadbytočný. Pokiaľ tieto dôvody nie sú dané, súd nevyhovením návrhu na vykonanie dokazovania koná spôsobom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP“.

33. Vydanie prekvapivého rozhodnutia v rozpore so zisteným skutkovým stavom a výsledkami dokazovania, záver súdu o neunesení dôkazného bremena, či postup súdu pri hodnotení výsledkov dokazovania sú námietky týkajúce sa postupu súdu v procese dokazovania. Spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov súdom odchyľne od tvrdení a názoru sporovej strany predstavuje skutkovú rovinnu posudzovania sporu. V tomto ohľade dovolací súd poukazuje na § 442 CSP, podľa ktorého je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, z čoho vyplýva, že skutkový stav veci zistený odvolacím súdom (prípadne uzavretý už pred súdom prvej inštancie) nepodlieha prieskumu v dovolacom konaní. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje aj na čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý zaručuje právo na spravodlivé súdne konanie, ale neustanovuje žiadne pravidlá pre prípustnosť dôkazov alebo spôsob, akým majú byť posúdené. Význam dôkazov a potrebnosť ich vykonania sú otázky, ktorých posúdenie je v zásade v právomoci orgánu, ktorý rozhoduje o merite veci. Z uvedeného vyplýva, že právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe zahŕňa právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné (I. ÚS 52/03). Dovolací súd zdôrazňuje, že procesným pochybením by bol taký postup súdu, ktorý by procesnej strane v konaní znemožnil dôkazy predkladať alebo navrhovať. To však nie je prípad tu posudzovanej veci.

34. V tejto súvislosti (a čiastočne aj vo vzťahu k námietkam ad ii/ a iii/) dovolací súd uvádza, že za porušenie práva na spravodlivý proces sa považuje v zmysle rozhodovacej činnosti ústavného súdu situácia, ak všeobecný súd svoje rozhodnutie riadne neodôvodní a nevysporiada sa so všetkými relevantnými námietkami uplatnenými sporovými stranami, a to spôsobom zodpovedajúcim miere ich závažnosti. V takom prípade všeobecný súd svojim postupom založí nepreskúmateľnosť ním vydaného rozhodnutia, a spravidla tak aj jeho protiústavnosť. Ak nie sú totiž zrejmé dôvody toho - ktorého rozhodnutia, svedčí to o ľubovôli v súdnom rozhodovaní, pričom zásada právneho štátu ľubovôľu v rozhodovaní orgánov verejnej moci zakazuje; len vecne správne rozhodnutie a náležite, t.j. zákonom vyžadovaným spôsobom odôvodnené rozhodnutie, napĺňa - ako neoddeliteľná súčasť „stanoveného postupu“ - ústavné kritériá vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy. Podobne ako v skutkovej oblasti, aj v oblasti nedostatočne vyloženej a zdôvodnenej právnej argumentácie nastávajú obdobné následky vedúce k neúplnosti a hlavne k nepresvedčivosti rozhodnutia, čo je však v rozpore nielen s požadovaným účelom súdneho konania, ale tiež aj so zásadami spravodlivého procesu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

35. Pokiaľ sa odvolací súd po preskúmaní veci a napadnutého rozhodnutia stotožní

s názormi vyslovenými súdom prvej inštancie bez toho, aby vytkol obsah odôvodnenia rozhodnutia, nemožno túto skutočnosť považovať za vadu, ktorá by naplňovala predpoklady zákonom stanoveného dovolacieho dôvodu len preto, že sporová strana s rozhodnutím nesúhlasí. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

36. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

37. V posudzovanom prípade je z rozsudku odvolacieho súdu zrejmé, prečo odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil a akými podstatnými úvahami sa pri svojom rozhodovaní riadil. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí konštatoval, že dokazovanie pred súdom prvej inštancie bolo vykonané v dostatočnom rozsahu, pričom z takto vykonaného dokazovania bolo možné vyvodiť jednoznačné skutkové závery. Z tohto dôvodu odvolací súd zastával názor, podľa ktorého sa v danej veci už nevyžadovalo doplnenie dokazovania, resp. vykonanie ďalších dôkazov označených žalovaným. Tu dovolací súd výslovne upriamuje pozornosť na podrobné a precízne odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie v ods. 42 (konštatované tiež v ods. 12 napadnutého rozsudku), z ktorého je zrejmé, z akých dôvodov napokon nebol vykonaný (aj keď pôvodne týmto súdom zvažovaný a ako dôkaz prípustený) výsluch svedkyne A. I. k okolnostiam uzavretia spornej kúpnej zmluvy. Podľa súdu prvej inštancie:

„...vzhľadom na skutočnosť, že svedkyňa sa dlhodobo zdržiava v zahraničí a z dôvodu jej neprítomnosti nebolo možné opakovane uskutočniť pojednávanie a na ňom vykonať jej výsluch, súd prihliadal na žalovaným tvrdený druh a intenzitu vyhrážky, ktorá podľa tvrdení žalovaného mala viesť úpadcu k uzavretiu kúpnej zmluvy, a ktorej okolnosti žalovaný preukazuje zápisnicou z poskytnutia súčinnosti správcovi (č.l. 108), súd prehodnotil potrebnosť vykonania tohto dôkazu, keďže z obsahu listinných dôkazov, ktoré tvoria obsah spisového materiálu nevyplýva, že by žalobca vykonával svoje práva spôsobom a v takej intenzite, ktorá by mohla vzbudiť na strane dlžníka dôvodnú obavu, pod tlakom ktorej úpadca uzatvoril spornú kúpnu zmluvu. Z vykonaných dôkazov nevyplýva, že by úpadca kedykoľvek spochybňoval platnosť kúpnej zmluvy, že by sa dovoľoval jej neplatnosti, a že by v súvislosti s jej uzatvorením namietal postup žalobcu a nedostatok svojej slobodnej vôle. Z vyjadrenia p. Q. pred správcom v podobe:...”Bola tam pôžička, ktorá sa v lehote nezaplatila a pán R. sa vyhrážal dražbou, a preto som to musela podpísať...”“, nemožno dovodzovať absenciu nedostatku slobodnej vôle s dôsledkom neplatnosti právneho úkonu. ... Súdom zistené skutočnosti nesvedčia o existencii bezprávnej vyhrážky, keďže žalobca nesporne hrozil niečím, čo bol oprávnený vykonať, pričom išlo o formu oprávneného nátlaku, ktorého hodnotenie nemôže byť zvrátené subjektívnymi predstavami a pocitmi konajúcej na strane úpadcu (obdobne Ro NS ČR zo dňa 22.03.2004, sp. zn. 33 Odo 17/2002). S prihliadnutím na princíp hospodárnosti konania a procesnej ekonomie, ktoré je súd povinný ako základné ústavnoprávne princípy Civilného sporového poriadku sledovať v ktoromkoľvek štádiu konania tak, aby súd rozhodol vo veci v primeranej lehote a bez vzniku zbytočných prieťahov, súd napokon od výsluchu žalovaným označenej svedkyne Q. I. upustil a návrh na vykonanie dôkazu výsluchom svedkyne zamietol.“

38. Z uvedeného vyplýva, že súd prvej inštancie síce nevykonal žalovaným navrhovaný dôkaz, avšak v odôvodnení svojho rozhodnutia sa s týmto procesným (dôkazný návrh zamietajúcim) postupom riadne vysporiadal a ozrejmil dôvody, kvôli ktorým zvolil predmetný procesný postup (pozn. dovolacieho súdu - v podstate išlo o prípad, keď stranou navrhovaný dôkaz sa, okrem dôrazu na kritérium hospodárnosti,

stal vzhľadom na nepochybné výsledky dokazovania vykonaného inými dôkazmi nadbytočný). Pokiaľ s takto koncipovanými závermi v plnom rozsahu súhlasil aj odvolací súd, ktorý sa s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie v celom rozsahu stotožnil a v zmysle § 387 ods. 2 CSP na tieto závery odkázal a konštatoval ich správnosť, potom napadnutému rozhodnutiu ohľadom nevykonania dotknutého dôkazu nemožno dôvodne vyčítať nezákonnosť, a tým, z dôvodu absencie tvrdeného porušenia práv strany

na spravodlivý proces, ani vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP.

Odvolací súd navyše stručne a všeobecne, avšak primerane k podrobnej argumentácii v danej veci vyjadrenej už súdom prvej inštancie, na zdôraznenie jej správnosti jednoznačne uviedol, že dokazovanie bolo vykonané v dostatočnom rozsahu, a toto tvorilo pevný základ pre vyvodené skutkové závery, pričom ani podľa názoru odvolacieho súdu sa nevyžadovalo doplnenie dokazovania, resp. ďalšie vykonanie dôkazov označených žalovaným.

39. Dovolací súd ďalej k námietkam žalovaného o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutí oboch súdov nižších inštancií (ii/) a o arbitrárnosti napadnutého rozsudku (iii/) uvádza, že rovnako nezistil ich opodstatnenosť.

40. Podľa ust. § 387 ods. 2 a 3 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť

len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť

na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (2). Odvolací súd

sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (3).

41. Podľa § 393 ods. 2 a 3 CSP, v odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uvedie stručný obsah napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní, prípadne ďalších subjektov, ktoré dôkazy v odvolacom konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax; ustanovenia § 387 ods. 2 a 3 tým nie sú dotknuté. Odôvodnenie rozhodnutia senátu obsahuje aj pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté. (2) Ak sa súd (odvolací - pozn. najvyššieho súdu) odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozhodnutia obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu (3).

42. V súvislosti s argumentáciou dovolateľa o nedostatočnom, a tým nepreskúmateľnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, a vzhľadom na jeho potvrdzujúci charakter aj rozhodnutia súdu prvej inštancie (keďže tvoria celok), dovolací súd poukazuje na to, že z recentnej judikatúry ústavného súdu vo vzťahu k všeobecnému súdnictvu vyplýva, že jednou z garancií obsiahnutých v pojme práva na spravodlivý proces

je aj celkom nepochybné právo účastníka na riadne odôvodnenie, nielen na uvedenie

„aspoň nejakých“ dôvodov, ale dostatočných argumentov reagujúcich na relevantné námietky dovolateľa zrozumiteľným a presvedčivým spôsobom. K naplneniu tohto dovolacieho dôvodu [§ 420 písm. f) CSP, pozn. dovolacieho súdu] preto nedochádza

len úplnou absenciou odôvodnenia, ale aj jeho nedostatočnosťou alebo nezrozumiteľnosťou či svojvoľnosťou. Striktné oddeľovanie procesného postupu súdu a rozhodnutia, ktorý

je jeho sumárom a výsledkom, nie je ústavne udržateľným konceptom, pretože celý faktický proces súdu a naň nadväzujúci myšlienkový proces hodnotenia skutkového stavu a jeho subsumovania pod relevantnú právnu normu je stelesnený v odôvodnení rozhodnutia súdu a práve cez odôvodnenie rozhodnutia musí byť preskúmateľný (pozri aj nález ústavného súdu č. k. II. ÚS 120/2020 z 21. januára 2021, body 37 až 41). Ústavný súd pakovane

vo svojej judikatúre pripomína, že všeobecné súdy pri výklade a aplikácii aj procesných právnych noriem musia uprednostniť vždy ten z rôznych do úvahy prichádzajúcich výkladov, ktorý je priaznivejší, ústretovejší a zabezpečujúci plnohodnotnejšiu realizáciu práv pre účastníka konania. Pretože jednotliviec sa obracia na súd s požiadavkou o poskytnutie súdnej ochrany jeho ohrozenému alebo porušenému právu s dôverou, že táto ochrana bude poskytnutá spravodlivo a v súlade s právnym poriadkom vrátane európskej úrovne štandardov ochrany ľudských práv (II. ÚS 419/2021).

43. K zjavnej neodôvodnenosti (arbitrárnosti) rozhodnutí všeobecných súdov sa vyjadril ústavný súd ďalej tak, že je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy (II. ÚS 302/2019-44 z 20. februára 2020, ods. 17).

44. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu vo väzbe na konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu však dospel dovolací súd k záveru, že o taký prípad zmätočnosti ako namieta dovolateľ v danej veci nejde. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že ním bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 aj 2 CSP, teda i pre stotožnenie sa s jeho odôvodnením. Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí pritom jeden celok

a určujúca späťosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich jednotu. Odvolací súd spravidla v takomto svojom rozhodnutí preberá skutkové a právne závery súdu prvej inštancie. V takých prípadoch rozhodnutia obsahujú sporovým stranám známe podania, známe napadnuté rozhodnutia (rozsudok alebo uznesenie) a v závere obsahujú už len stručné konštatovania o správnosti a presvedčivosti rozhodnutia, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje.

45. Podľa dovolateľa je arbitrárnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu založená na tom, že sa v odôvodnení rozhodnutia dostatočne (t.j. v súlade s názorom predkladaným žalovaným), nezaoberal jeho argumentáciou o simulácii právneho úkonu, „že v danom prípade došlo k uzatvoreniu zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva“. Dovolací súd tu poukazuje primárne na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý sa obranou žalovaného z hľadiska tvrdení o zastretých právnych úkonoch medzi žalobcom a úpadcom dôkladne zaoberal, čo zreteľne vyjadril najmä v ods. 46 až 56, keď v rámci právneho posúdenia veci vysvetlil právnu povahu medzi dotknutými stranami uzavretých právnych úkonov a vyjadril sa k ich platnosti zo všetkých hľadísk, ktoré žalovaný v konaní namietal. Tieto konštatovania, právne úvahy a závery v celom rozsahu absorboval do svojho odôvodnenia v napadnutom rozsudku aj odvolací súd, považujúc rozhodnutie súdu prvej inštancie za vecne správne (§ 387 ods. 1 CSP) a stotožniac sa s jeho odôvodnením v celom rozsahu (§ 387 ods. 2 CSP). Odvolací súd navyše v napadnutom rozhodnutí (ods. 50. až 56. odôvodnenia) rozvinul vlastný náhľad na správne právne posúdenie veci, zopakoval i precizoval právne dôvody pre vyhovieť žalobe už dostatočne poskytnuté v rozhodnutí súdom prvej inštancie a tiež reagoval na podstatné tvrdenia žalovaného uvedené v jeho odvolaní (§ 387 ods. 3 CSP). V preskúmvanej veci bol dodržaný zákonný rámec pre odôvodnenie rozhodnutí odvolacieho súdu, stanovený v § 393 ods. 2 CSP, keďže v odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd náležite uviedol stručný obsah napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci. To, že sa pri tom neriadil právnym názorom žalovaného, a to ani z hľadiska dôvodov (ne)doplnenia dokazovania výsluchom svedkyne A. Hareckovej, neznamená arbitrárnosť či nezákonnosť rozhodnutia.

46. Ak teda žalovaný dovolaním namieta, že k vade zmätočnosti predpokladanej ustanovením § 420 písm. f) CSP došlo v dôsledku toho, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nemá zákonom stanovené náležitosti, je nepreskúmateľné, arbitrárne a náležité (či presnejšie vôbec) nereaguje na jeho odvolaciu argumentáciu, a to v miere, ktorá má zakladať porušenie jej práva na spravodlivý proces, tak s dovolateľom nemožno súhlasiť.

47. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi.

Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy SR a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov, resp. tohto, aby súdy preberali alebo

sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktoré predkladá účastník konania (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK 2016, str. 1373).

Najvyšší súd Slovenskej republiky a Ústavný súd Slovenskej republiky sa už viackrát vo svojich skorších rozhodnutiach vyjadrili, že z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (napr. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03 a napr. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/129/2018, 3Cdo/162/2018).

48. Pokiaľ obsah dovolania (§ 124 ods. 1 CSP vo väzbe na § 438 ods. 1 CSP) naznačoval, že žalovaný vyvodzuje procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP aj z právnych záverov, na ktorých odvolací súd (a pred ním tiež súd prvej inštancie) založil svoje rozhodnutie, tak dovolací súd uvádza, že už v režime skoršej úpravy občianskeho súdneho konania (účinnnej do 30. júna 2016 podľa Občianskeho súdneho poriadku) dospel najvyšší súd k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa právnym posúdením účastníkov (dnes strane sporu) neznemožňuje. Na tom zotráva rozhodovacia prax najvyššieho súdu aj za účinnosti novej právnej úpravy (R 24/2017 a tiež 1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 101/2017, 3 Cdo 94/2017, 4 Cdo 47/2017, 5 Cdo 145/2016, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 76/2018).

49. Dovolací súd uzatvára, že skutkové a právne závery súdov nižších inštancií nie sú zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 220 ods. 2 CSP, § 393 ods. 2 CSP). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovaného.

50. Dovolanie žalovaného preto z hľadiska namietaných vád zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP v tejto časti nie je prípustné ako ani dôvodné a boli splnené podmienky pre jeho odmietnutie podľa § 447 písm. c) CSP (dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné).

K prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 CSP

51. Dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodzoval aj z ust. § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP, rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (§ 432 CSP). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 421 CSP, má viazanosť odvolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v takom prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

52. Dovolací súd zdôrazňuje, že prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 421 CSP je striktné limitovaná tým, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia určitej, dovolateľom formulovanej právnej otázky. Z obsahu dovolania je zrejmé, že v ňom nie je špecifikovaná žiadna právna otázka, pričom za relevantné vymedzenie odvolacieho dôvodu v súlade s § 432 ods. 1 a 2 CSP, nemožno považovať argumenty žalobcu v dovolaní, z ktorých je zrejmá v zásade len jeho nespokojnosť s vyvodením iných skutkových zistení a záverov súdmi nižších inštancií. Samotná polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu (ako aj súdu prvej inštancie) a spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia, nezodpovedá kritériám uvedeným v § 432 CSP. Rovnako pod toto zákonné ustanovenie nie je možné subsumovať nesúhlas dovolateľa

s procesným postupom súdov nižších inšancií pri vykonávaní dôkazov a ich vyhodnotení.

53. Posúdenie, či odvolací súd použil správny právny predpis a či ho správne interpretoval, alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil správne právne závery prichádza do úvahy až vtedy, ak je dovolanie procesne prípustné (viď R 54/2012 a rozhodnutia NS SR sp. zn. 1Cdo/62/2010, sp. zn. 2Cdo/97/2010, sp. zn. 4Cdo/68/2011, sp. zn. 7Cdo/17/2013). Dovolací súd len poznamenáva, že nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach o tom, akú právnu otázku, a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli.

54. Dovolací súd len dodáva, že odôvodnenie prípustnosti dovolania súčasne z dôvodov v zmysle § 421 ods. 1 písm. a), písm. b) ako aj písm. c) CSP je vnútorne rozporné, keďže nie je možné súčasne tvrdiť (pokiaľ by malo ísť o rovnakú právnu otázku, tu však dovolateľom ani nenastolenú), že došlo pri jej riešení odvolacím súdom k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe [písm. a)], že v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola riešená [písm. b)] a tiež, že je dovolacím súdom riešená rozdielne [písm. c)].

55. Dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ nevymedzil dovolacie dôvody uplatnené v zmysle § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP spôsobom, aký vyplýva z ust. § 432 ods. 2 CSP. Bez uvedeného nemôže dovolací súd v tejto časti pristúpiť k posúdeniu prípustnosti dovolania a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa. Je tak nepochybné, že v dovolaní žalovaného absentuje zákonom požadovaná náležitosť, t. j. dovolací dôvod v ňom nie je vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 CSP, pričom absenciu uvedeného považuje CSP za dôvod pre odmietnutie dovolania.

56. Podľa § 447 písm. c) CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

57. Podľa § 447 písm. f) CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

58. Vzhľadom na vyššie uvedené, keďže nie je daná procesná prípustnosť dovolania podľa ust. § 420 písm. f) CSP, ani podľa ust. 421 ods. 1 CSP, dovolací súd dovolanie žalovaného podľa § 447 písm. c) a písm. f) CSP odmietol.

59. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa ust. § 453 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP.

60. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta CSP). O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštalácie (§ 262 ods. 2 CSP).

61. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.